

STORTINGET

Representantforslag 182 S

(2017–2018)

fra stortingsrepresentantene Per Espen Stoknes, Gisle Meininger Saudland,
Lene Westgaard-Halle og Ketil Kjenseth

Dokument 8:182 S (2017–2018)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Per Espen Stoknes, Gisle Meininger Saudland, Lene Westgaard-Halle og Ketil Kjenseth om utarbeidelse av detaljert regelverk for åpning og tildeling av konsesjoner innen havvind

---

Til Stortinget

Bakgrunn

Kostnader på kraft fra nye havvindparker faller nå raskt mange steder i verden. Men i dag mangler Norge et detaljert regelverk og en plan for utlysning og tildeling av konsesjon for havvind på norsk sokkel. Dette hemmer utviklingen av en norsk næring på området, og det bør åpnes for kommersiell utvikling snarest.

Norge har et stort potensial for havvind. Havvind blir stadig mer konkurransedyktig i kraftmarkedene og kan på lang sikt stå for en betydelig andel av norsk eksport. Norge har sterk kompetanse og tradisjon for maritime og offshore verdikjeder. En åpning og utvikling av et hjemmemarked kan hjelpe norske kraft- og havvindleverandører med å posisjonere seg i det raskt voksende og globale havvindmarkedet.

EU har vedtatt innfasing av en høy fornybarandel i sine kraftmarkeder innen 2030. Det foreligger også ambisiøse planer om en fullelektrifisert og lavutslippsunion innen 2050. Europeiske analysebyråer (bl.a. EcoFys) har beregnet at det bør bygges om lag 240 GW havvind langs Europas nordlige kystlinje for å levere iht. til ambisjonene (240 GW tilsvarer ca. 8 000 anlegg på størrelse med den skotske Hywind-vindparken fra 2017).

Norge er i dag verdensledende på flytende havvind og kan ta en lederposisjon i verdikjedene for flytende havvind. Større tilgang på fornybar kraft i Norge kan også styrke industrien og tiltrekke ny kraftkrevende virksomhet til Norge, som datasentre med mer.

Men Norge trenger en klarere og mer aktiv langsiktig politikk for å bli i stand til å ta en betydelig rolle i industrien for offshore flytende vindkraft. Derfor trengs det mer konkrete skritt fremover enn det Prop. 1 S (2017–2018) Strategi for flytende vindkraft legger opp til med hensyn til kommersiell utvikling av norsk havvind.

Erfaring fra mer modne offshore vindkraft-markeder i Europa tilsier at det kan ta lang tid fra et detaljert offentlig rammeverk er på plass til ferdige havvindparker produserer kraft. Slik utvikling kan ta 6–10 år. Det inkluderer følgende faser:

1. Lisenser og tillatelser/konsesjon inklusive konsekvensutredninger
2. Prosjektutvikling inkludert detaljerte vindmålinger, hensyn til fiskerier, kartlegging av havbunn og andre meteorologiske og oseanografiske forhold, spesifikasjon, detaljert prosjektplanlegging og finansiering
3. Kontraktsforhandlinger med kjøper(e) av kraften
4. Prosjektutbygging og idriftsettelse

Status for dagens regulatoriske rammeverk

Havenergiloven fra 2010 fastslår at kommersiell havvindutbygging bare kan skje på norsk sokkel etter åpning og tildeling av konsesjon. Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har gjennomført en konsekvensutredning som har identifisert potensielle områder for lisenstildeling.

Siden NVEs overordnede konsekvensutredning ble publisert, har ingen åpning eller konsesjonstildeling funnet sted. Et viktig hinder er at det fortsatt mangler et detaljert regelverk for åpning og konsesjonstildeling.

Selv om flytende havvind kan trekke på erfaringer fra Europa med bunnfast havvind, er det fortsatt nødvendig med statlig utviklingsstøtte til vellykket innføring av en ny teknologi som flytende havvindparker. Dette fordi at læringskurver trenger kommersielle volumer fra gjennomføring av flere slike anlegg før kostnadene kan bringes vesentlig ned.

Det fins i dag flere ulike modeller for tildeling av lisenser, inklusive auksjoner av havvindfelt i Europa. Slike prosesser har vært gjennomført – med ulike pris- og støttemodeller – i land som Storbritannia, Tyskland, Danmark og Nederland. Det trengs en utredning av erfaringene herfra før man velger endelig modell for tilsvarende prosess i Norge.

Nivået på utviklingsstøtte og risikoavlastning bør veies opp mot potensiale for fremtidig økonomisk utvikling og eksport av både havvindteknologi og -kraft.

Den svært vellykkede danske modellen for utvikling av både fastlands- og offshorebasert vindkraftindustri kan ses som et eksempel til etterfølgelse. Denne modellen har gjort at det danske vindkraftselskapet Vestas i dag er blant verdens største turbin- og vindkraftaktører.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

for s l a g:

1. Stortinget ber regjeringen utarbeide detaljert forskrift for åpning og tildeling av konsesjoner for havvind på norsk sokkel.
2. Stortinget ber regjeringen utrede internasjonale erfaringer med og relevante modeller for støttemekanismer i tidligfase som er tilstrekkelige for å stimulere til rask utvikling av havvindprosjekter i kommersiell skala.

22. mars 2018

Per Espen Stoknes

Gisle Meininger Saudland

Lene Westgaard-Halle

Ketil Kjenseth